

اظهار نظر کارشناسی درباره:
«طرح اصلاح موادی از قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی»

مقدمه

در راستای اداره بهتر و کارآمدی مجلس شورای اسلامی، طرح اصلاح موادی از قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی از جانب نمایندگان محترم مجلس پیشنهاد شده تا ضمن اصلاحاتی در فرایند رأی اعتماد، سؤال از وزرا، گزارش تحقیق و تفحص و موارد دیگر، پاسخی شایسته به چالش ها و مشکلات اجرایی با رویکرد شفافیت و جامعیت داشته باشد. در این گزارش به بررسی مصوبه کمیسیون در خصوص طرح حاضر خواهیم پرداخت.

مخصوص سخن علمی

مشخصات طرح

دوره دهم - سال چهارم

شماره ثبت:

۴۳۳

بررسی گزارش کمیسیون

ماده (۲)

شماره چاپ:

۱۱۴۲

۱. مطابق صدر این ماده در مواردی که کل وزرا و یا برخی از آنها تغییر پیدا می کنند، رئیس جمهور مکلف است ضمن «تقدیم برنامه دولت»، تمامی وزرای پیشنهادی وزارتخانه ها را به همراه سوابق مرتبط به مجلس معرفی نماید. اما مسئله ای که در این خصوص وجود دارد این است که صدر این ماده ناظر به چند وضعیت می باشد و در برخی از این وضعیت ها کلیه وزرا تغییر نخواهند نمود و ممکن است صرفاً به جهت عزل یا استعفا، تنها یک وزیر تغییر نماید، لذا حکم به ارائه برنامه دولت در تمامی این موارد (حتی در صورت تغییر یک وزیر) صحیح به نظر نمی رسد.

تاریخ چاپ:

۱۳۹۸/۵/۱۹

معاونت پژوهش های

سیاسی - حقوقی

مطالعات حقوقی

۲. با عنایت به اینکه اطلاع همه نمایندگان از شرایط وزرای پیشنهادی ضرورت دارد، باید تصریح شود که علاوه بر ارجاع برنامه دولت و مدارک وزرای پیشنهادی مندرج در این ماده به کمیسیون های تخصصی، این موارد به نحو مقتضی در دسترس تمامی نمایندگان نیز قرار گیرد.

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۴۰۱۶۵۳۶-۱

ماده (۸)

۱. مطابق این ماده گزارشات موضوع برخی مواد قانون آیین نامه داخلی مجلس، باید در قالب گزارش قضایی ارسال شود. لکن نکته ای که در این خصوص وجود دارد این است که تعریف مشخصی از گزارش قضایی وجود ندارد و مشخص نیست دقیقاً منظور از چنین قالبی، لزوم رعایت چه ضوابطی می باشد.

تاریخ انتشار:

۱۳۹۸/۵/۲۵

۲. نکته دیگری که در خصوص تبصره ماده حاضر وجود دارد این است که مشخص نیست مقصود از اینکه موارد مذکور در مواد (۲۱۵) و (۲۳۴) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس، طبق ماده (۵۷۶) قانون مجازات رسیدگی خواهد شد، چیست. با این توضیح که ماده (۵۷۶)^۱ ناظر به مجازات انفصال از خدمت جهت برخی مقامات به دلیل برخی تخلفات است. لذا مشخص است که در این ماده تشریفات رسیدگی مورد توجه نبوده است تا برخی گزارشات مطابق این تشریفات رسیدگی شوند. در صورتی که مقصود از تبصره مزبور اعمال مجازات مطابق ماده (۵۷۶) باشد، باید گفت اولاً گزارشات موضوع مواد مذکور نمی‌توانند به‌خودی‌خود مشمول مجازات این ماده قرار گیرند، ثانیاً این مواد صرفاً به ارسال گزارش تخلفات اشاره دارد و حسب مورد در صورتی که این گزارشات در مراجع قضایی مورد رسیدگی و حکم قرار گیرند، مشمول مجازات مربوط و مذکور در قوانین خواهند شد و نمی‌توان حکم واحدی در هر مورد مقرر داشت. ثالثاً ترتیب عزل برخی مقامات مذکور در ماده (۲۳۴)، نظیر رئیس‌جمهور در قانون اساسی ذکر شده است و لذا نمی‌توان ترتیب دیگری در این خصوص پیش‌بینی کرد.

نتیجه‌گیری

با عنایت به اینکه طرح پیشنهادی در صدد است تا ضمن اصلاحاتی در فرایند رأی اعتماد، سؤال از وزراء، گزارش تحقیق و تفحص و موارد دیگر، پاسخی شایسته به چالش‌ها و مشکلات اجرایی با رویکرد شفافیت و جامعیت داشته باشد، مناسب تلقی می‌شود، لکن نیل به چنین اهدافی با توجه به اشکالات و ایراداتی که در گزارش حاضر بدان اشاره شد محل تأمل است. لذا به نظر می‌رسد لازم است تا اصلاحات مورد نیاز در طرح مزبور مطابق فرایند مقرر در قانون آیین‌نامه داخلی مجلس صورت پذیرد.

۱. ماده (۵۷۶) - چنانچه هر یک از صاحب‌منصبان و مستخدمین و مأمورین دولتی و شهرداری‌ها در هر رتبه و مقامی که باشند از مقام خود سوءاستفاده نموده و از اجرای اوامر کتبی دولتی یا اجرای قوانین مملکتی و یا اجرای احکام یا اوامر مقامات قضایی یا هرگونه امری که از طرف مقامات قانونی صادر شده باشد جلوگیری نماید به انفصال از خدمات دولتی از یک تا پنج سال محکوم خواهد شد.